

Tillukku Ísrael

VALID í Ísrael í gjár gjørdist ein stórsigur fyri Arbeidaraflokkinn og friðarræsluna. Tað var vørandi, at sitandi Likud-samgongan fór at hava afturgongd, men eingin hevði roknað við, at Arbeidaraflokkurin fór at fáa so stóra framgongd. Flokkurin fekk 45 tingsessir ella eina framgongd uppá 7 sessir, meðan konservativi Likudflokkurin fekk 32 tingmenn og eina afturgongd uppá 6 tingmenn. Roknað verður nú við fyrri vist, at Arbeidaraflokkurin fyrri fyrstu ferð í 15 ár fer at stjórna Ísrael. Flokkurin verður tó noyður at fáa stuðul frá øðrum flokkum, og her kemur tann vinstrahalli Meretz-flokkurin við sínum 12 tingmonnum inn í myndina. Síðani resta í 4 tingmenn fyrri at fáa avgjörðan meiriluta av teimum 120 tingmonnum í Knesset, og hesir verða m.a. arabiskt valdir tingmenn.

NEYVAN hevur nakað val í mong mong ár verið eygleitt við so stórum spenningi av so mongum lond-

um sum júst valið í Ísrael í gjár. Tann stóri spurningurin var, um tað fór at eydnast tí rættliga høgrevenda og viðgongda Shamir at varðveita tepra meirilutan saman við teimum átrúnaðarliga sera viðgongdu flokkunum. Svárið gjørdist eitt greitt nei til tann ríkna politikkin hjá hesi ultrakonservativu samgongu, sum í seinastuni hevur økt spenningin í øllum miðeystur-økinum, soleiðis at tað er at líkna við eina krúttunnu.

SHAMIR sekkin og Rabin innftur í hitan. Hetta man fløva hjá mongum, bæði her heima í Føroyum, men eisini millum teir stóru leiðararnar í útheimi, eitt nú í Hvítu Húsum. Nú er nevniliga aftur úttil fyrri at gongd fæst á aftur tær so týðandi friðarsamráðingarnar í Miðeystri millum Ísrael og grannar tess. Hesar samráðingar slitnaðu herfyri, tí Shamirstjórnin var hvørki at hægga ella stinga í. Meirilutin av ísraelska fólkinum hevur talað. Tað ynskir, at friðarsamráðingarnar verða tiknar upp aftur og at tann so nógv umrøddi niðursetupolitikkin verður jarðaður. Hóast altjóða samfelagið og ein stór fjøld av ísraelum nú í mong

ár hava átalda búsetingarpolitikkin í teimum hersettu økjum, so hevur Shamir vent deyva oyra til og latið heyk sín, Sharon, hildið fram við at fremja nýggjar ísraelskar búsetingar í teimum hersettu økjum.

TAÐ er tí greitt, at valið er ikki bert ein sigur fyri Arbeidaraflokkinn sum so. Tað er so sanniliga ein stórsigur fyrri tær mongu hóvliga kreftir í Ísrael, sum ynskir ein ítøkiligan og positivan dialog við palestinar og arabisku grannar Ísraels. Tann 70 ára gamli Rabin verður nú helst nýggjur forsætisráðharri og tað var so sanniliga í tøkum tíma. Ísrael og umheimurin hevur fingið nokk av heyka- og kompromisleysa politikkinum hjá viðgongdu høggrasamgonguni.

HÓAST valúrlitið, so eru ikki allar súðir syftar. Tað verður nevniliga eingin løtt uppgáva at fáa frið aftur við grannarnar. Men ein gløtti er tað, at veljararnir hava tikið undir við kravinum hjá Arbeidaraflokkinum um, at tey hersettu økini aftur skulu latast palestinum. Øsingar- og krúttunnapolitikkin hjá tí við-

gongda Sharon er vónandi með alla steðgaður. Hesin politikkin hevur meira enn nakað annað verið við til at økja um øsingina og tvístøðuna millum ísraelar og grannar tess.

VIT vilja ynskja Arbeidaraflokkinum, friðarræsluni og øllum ísraelum hjartaliga tillukku við valinum og vóna, at tað fer at eydnast eini nýggjari stjórn, at fáa í gongd ein dialog við palestinar og arabar, sum ber í sær, at spenningurin í økinum minskar. Hvønn flokk vit enn taka undir við, so er greitt, at tað hevði verið ein vanlagna fyrri Ísrael, um ein viðgongd konservativ stjórn slapp at halda fram.

Jákup Lindenskov:

Føroyar góða viðferð á fólkatingi

-Eg fari at takka fólkatingsins umboðum fyrri at hava givið uppskotum viðvíkjandi Føroyum eina sera góða og positiva viðferð segði Jákup Lindenskov, fólkatingsmaður m.a., tá fólkatingið í farnu viku endaði vanligu setu sína. Hann segði:

Hr. formand, når Folketinget nu slutter denne sæson, vil det være med erindringen om en samling, der satte spor i historiskrivningen, nemlig folkeafstemningen om Danmarks fremtidige status i De Europæiske Fællesskaber.

Fra færøsk synsvinkel er det afgørende, at de relationer, som er indbygget i aftalen med EF, fastholdes og udbygges i takt med fiskerierhvervet og i det hele taget erhvervets behov. Og ligeledes som vi med meget stor interesse ser frem til, hvordan forholdene i rigsfællesskabet

vil arte sig i den kommende tid.

Den økonomisk meget alvorlige situation som det færøske samfund befinder sig i på grund af svigtende råfisketilgang og yderst dystre fremtidsudsigter, hvis vi skal tro havbiologerne, og det må vi vel, så går vi imod en total fredning af torskefiskeriet i det færøske havområde. I lagtingsamlingen der sluttede i begyndelsen af denne måned, gjorde Lagtinget kraftige inhug i færingerne daglige tilværelse ved gennemførelse af offentlige besparelser, skatte-

forhøjelser og afgiftsforhøjelser til et samlet provenu på 300 mio. kr., hvilket ville svare til 30 mia. kr. omsat i danske størrelsesforhold. Og ydermere har landsstyret fremlagt lovforslag til en momsafgiftsordning, som skal træde i kraft fra nytår 1993 som et led i harmoniseringen af afgiftssystemet.

Disse kradse stramninger skal ses i lyset af, at finansloven allerede nu i det første halve år er drastisk overskredet som følge af nedgangen i fiskeriet og den dermed svigtende tilførsel til fiskefabrikkerne.

Stramningerne medfører dog yderligere afmatning — det giver udslag i ledighed og afvandring — men på sigt så vil landskassens likviditet stabiliseres. At Færøerne for første gang i mange år nu kan fremvise overskud på handelsbalancen modsvares desværre af udbredt arbejdsledighed samt stigende udgifter på det sociale budget.

I bestræbelserne på at finde alternative bæredygtige løsninger vil de initiativer, der nu er taget af de færøske politiske ansvarlige myndigheder, give et godt grundlag for

at forstå situationens ramme alvor. Begivenhederne, der har præget verden og Europa i de senere år, har på sin vis ramt øsamfundet i Nordatlanten på en meget hård måde: på en sådan måde, som vi dårligt kunne forestille os, endsiges forberede os på, og slet ikke hvis det ulykelige ville ske, at vi må indstille torskefiskeriet på grund af ressourcensvigt.

Når vi nu skal afslutte behandlingen af lovforslag L 281 vedrørende besættelsestidens ofre ved tredjebehandlingen i morgen, så er det et længe næret færøsk ønske, som

bliver opfyldt. Færøerne har i denne folketingsamling haft en række initiativer på fælles lovgivningsområdet, og jeg vil meget gerne til slut udtrykke min tilfredshed med den behandling, lovforslag vedrørende Færøerne har fået her i Tinget fra regeringen — ja, jeg må sige fra alle Folketingets partier — i denne samling.

Og så vil jeg blot ønske fortsat god sommer.

